

Mariehamn 13 maj 2026

Ålands landskapsregering
registrator@regeringen.ax

Er referens
ÅLR 2026/1766
Lotta Wickström

Kontaktperson
Lotta Angergård, verksamhetsledare

Ärende: **Utlåtande gällande ändring i landskapslag om barnomsorg och grundskola**

Rädda Barnen är en partipolitiskt och religiöst obunden barnrättsorganisation som har barnkonventionen som grund i allt vårt arbete. Vårt uppdrag vid yttranden och i remissvar är att sätta fokus på barn och barns rättigheter, vilket enligt barnkonventionen är alla under 18 år.

Ålands landskapsregering ger möjlighet till utlåtande gällande ändring i landskapslag om barnomsorg och grundskola där förslaget innebär en ändring av den subjektiva rätten till daghemsverksamhet.

Rädda Barnen konstaterar att frågan kring begränsning av den subjektiva rätten har utretts både på Åland och i riket. Föreningen deltog i den sakkunziggrupp som tillsammans med representanter inom barnomsorg i Mariehamn, Jomala och Finström och landskapets utbildningsbyrå arbetade fram en rapport om subjektiva rätten. I arbetet hördes också utbildnings- och kulturavdelningen, socialvårdsbyrån och KST. Arbetsgruppen lämnade sin rapport i mars 2025 ([ÅLR 2025/295](#)). Utöver sakkunziggruppens rapport finns ÅSUBs rapport samt Lagstiftningspromemoria om ändringar i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola 24.10.2025 ([ÅLR 2025/2651](#)) och [beredningen](#) till lagstiftningen som nu föreslås. Centralförbundet för barnskydd har även lämnat in ett kollektivt [klagomål](#) om begränsningen av rätten till småbarnspedagogik till *Europeiska kommittén för sociala rättigheter* som gav Finland ett fällande beslut om begränsningen av barns rätt till småbarnspedagogik.

Rädda Barnen konstaterar att samtliga rapporter och utlåtanden visar att den föreslagna begränsningen inte står i samklang med barnkonventionen och riskerar att inte få den önskade effekt som vi förstått att politiken önskar; spara ekonomiska resurser och stödja barns rätt till vila.

Barnomsorgslagen ska redan idag säkerställa att verksamheten utgår i från barnets bästa och om så inte är fallet ska det åtgärdas. Om lagstöd och resurser för detta upplevs saknas för att begränsa ett barns timantal eller annan förändring i barnets barnomsorg bör fokus vara på att åtgärda detta istället för att införa en administrativt tung reform. Noteras kan att FNs barnrättskommitté inte givit rekommendationer om tidsgränser för vistelsetid på dagis. I stället är det ett barnrättsligt krav att bedöma vad som är bäst för barnet i varje situation. Det inkluderar en balans mellan dagis, vila, lek, familjetid och fritid. Vi noterar även att det gått 10 år sedan ett [familjepolitiskt program](#) formulerades för Åland. I arbetet med en uppdaterad åländsk familjepolitik där barnkonventionen har en central roll kan utvecklingen av barnomsorgen och stödet till familjen vara avgörande.

Rädda Barnen menar att den centrala frågan är hur tillräckliga resurser för barnomsorgen säkerställs och hur de frågor som adresseras i sakkunniggruppens rapport och den utvärdering av barnomsorgen på Åland 2025 ([ÅLR 2021/8229](#)) hanteras.

Rädda Barnen föreslår därför att fokus och resurser framledes läggs på hur arbetet inom barnomsorgen kan utvecklas, snarare än att resurser läggs på att begränsa barns rätt till barnomsorg utifrån föräldrarnas status.
